

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 5131/2021
22.09.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., чији је пуномоћник Немања Дикић адвокат из ..., против тужене ББ - предузетник, Самостална занатско, грађевинско, трговинска радња „Јана градња“ из Ниша, чији је пуномоћник Љиљана Живковић адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1061/21 од 13.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 22.09.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1061/21 од 13.04.2021. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1061/21 од 13.04.2021. године преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П 7591/2018 од 26.10.2020. године тако што је укинута решење о извршењу тог суда И.ИВ. бр. ../15 од 29.06.2015. године у обавезујућем делу и одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе на исплату износа од 930.000,00 динара по рачуну бр. .. од 08.03.2012. године са законском затезном каматом од 13.06.2015. године и износа од 1.099.000,00 динара по рачуну бр. .. од 25.05.2012. године са законском затезном каматом од 13.06.2015. године до исплате и трошкова извршног поступка у износу од 75.445,00 динара, а тужилац обавезан да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 361.750,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију са предлогом да се иста одбаци као недозвољена или одбије као неоснована.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је по уговору о извођењу радова од 22.08.2011. године за другу уговорну страну - инвеститора изводила радове на

изради цементне кошуљице на стамбено-пословном објекту у улици ... у Нишу. Тужилац је у то време обављао предузетничку делатност као оснивач занатске радње „ЗИДИС“ из Ниша (брисане из регистра пре покретања поступка). Туженој је испоставио два рачуна: од 08.03.2012. године, на износ од 930.000,00 динара и од 25.05.2012. године, на износ од 1.099.000,00 динара. Оба рачуна била су праћена отпремницама од истих датума које се односе на изведене радове на изради цементне кошуљице у површини од 3000 м², односно израду кошуљице у цементном малтеру у површини од 2900 м² и керамике у површини од 500 м². Отпремнице није потписала тужена, нити је она била потписник уговора од 01.12.2011. године којим се тужилац обавезао да за потребе наручиоца изведе одређене радове. У том уговору као наручилац посла означен је ВВ, супруг тужене који је уговарао послове за њену грађевинску радњу.

Оценом изведених доказа првостепени суд је закључио да је ВВ приликом закључења уговора од 01.12.2011. године иступао у име и за рачун тужене и да је на основу тог уговора тужилац био ангажован као подизвођач радова израде цементне кошуљице и керамичарских радова на градилишту „Морава“ у Нишу и градилишту у месту Белосавци код Младеновца. По становишту тог суда, између странака закључен је неформални уговор о делу из члана 600. Закона о облигационим односима по којем је, ценећи исказе странака и сведока, тужилац са радницима које је ангажовао и коришћењем механизације тужене обавио радове који му нису плаћени. Из тих разлога, првостепени суд је одржао на снази решење о извршењу на основу веродостојне исправе у делу којим је тужена обавезана на исплату тужиоцевог новчаног потраживања.

Другостепени суд је нашао да су основани жалбени наводи туженог да је нижестепени суд оценом изведених доказа извео неправилан закључак на којем је засновао своју одлуку, услед чега је и материјално право погрешно примењено. По налажењу тог суда, тужена је у складу са члановима 48. и 49. Посебних узанси о градњи могла тужиоцу поверити извођење само оних радова за које је била ангажована уговором закљученим са инвеститором, у овом случају израду цементне кошуљице, те да по уговору од 01.12.2011. године за странке нису могле настати права и обавезе јер је утврђено да тужена тај уговор није потписала. Ценаћи исказе тужене и сведока ВВ другостепени суд је закључио да није постојао ни усмени договор о томе да тужилац обавља за тужену било какве грађевинске радове на градилишту у Нишу, на којем тужена није ни била ангажована за извођење керамичарских радова, као и да тужилац није био ангажован да изведе радове на градилишту у месту Белосавци. Посебно је цењен исказ сведока ГГ - пословође градилишта у Нишу, који је био изричит у тврдњи да је само тужена, својом механизацијом и радном снагом, без ангажовања подизвођача обављала радове на изради цементне кошуљице.

Из тих разлога другостепени суд сматра да тужилац није доказао да га је тужена ангажовала за извођење радова на градилиштима, због чега не постоји њена обавеза на плаћање, налазећи да на другачију одлуку немају утицаја искази сведока - радника које је тужилац ангажовао за обављање радова, јер су се они претежно изјашњавали о њиховом договору са тужиоцем и о томе које су радове изводили, а нису им биле познате чињенице у вези са евентуалним односом странака и његовом садржином.

По оцени ревизијског суда, основано се наводима ревидента да је другостепени суд на другачији начин, по његовом мишљењу погрешно, оценио изведене доказе,

указује на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 394. ЗПП.

Наиме, одредбом члана 394. ЗПП предвиђене су четири ситуације у којима другостепени суд може преиначити првостепену пресуду. У конкретном случају, другостепени суд је одлуку о преиначењу првостепене пресуде донео применом тачака 2, 3. и 4. наведеног члана. По становишту ревизијског суда, првостепена пресуда није могла бити преиначена применом тачке 2. означеног члана јер ожалбена пресуда није била заснована искључиво на исправама или посредно изведеним доказима које је нижестепени суд погрешно оценио. Преиначење првостепене пресуде није могло бити засновано ни на тачкама 3. и 4, јер другостепени суд у образложењу своје пресуде не наводи чињенице из којих је првостепени суд извео закључак о постојању других чињеница на којима је засновао своју пресуду, нити је прихваћено утврђено чињенично стање на које је само правилно примењено материјално право.

Следствено томе, по налажењу Врховног касационог суда, првостепена пресуда је преиначена применом члана 394. тачка 1. ЗПП јер је другостепени суд другачије ценио изведене доказе и њиховом оценом извео закључак да тужилац није доказао чињенице на којима је његов тужбени захтев био заснован, а то је могао учинити само на основу одржане расправе.

Из тих разлога, другостепена пресуда је морала бити укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку другостепени суд ће оценити наводе жалбе туженог у којима се посебно оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање. При поновном одлучивању другостепени суд ће водити рачуна и о одредби члана 460. став 4. ЗПП којом је прописано да се у одлуци о главној ствари одлучује да се платни налог у целини или делимично одржава на снази или се укида, без одлуке о основаности тужбеног захтева која се доноси само у случајевима из члана 461. став 1. и 2. тог закона.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер је реч о споредном потраживању које зависи од исхода спора у погледу главне ствари.

Из наведених разлога, на основу члана 415. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић